

Kancelář ministra obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 29. dubna 2021
Čj. MO 117742/2021-8694
Sp. zn. SpMO 20866/2021-8694

Poskytnutí informací

Ministerstvo obrany (MO) obdrželo dne 7. dubna 2021 žádost o poskytnutí informací vztahujících se k vojenskému právu v České republice (ČR), postoupenou Ministerstvem vnitra.

Pojem „vojenské právo“ ani „národní vojenské právo“ se v právním řádu ani v právní terminologii České republiky neužívá ani neužíval, stejně jako v právní terminologii bývalého Československa.

Český právní řád se zpravidla třídí na odvětví hmotného práva jako právo ústavní, správní, finanční, trestní, občanské, živnostenské, rodinné mezinárodní právo soukromé. Existují i právní odvětví smíšená, která v sobě zahrnují prvky různých základních právních odvětví, která mohou být vytvářena ad hoc., jako např. právo ochrany životního prostředí, právo dopravní, zdravotnické, atd.

Pokud budeme vycházet z významu slova „vojenské“, který se týká vojny, vojáka, vojska, ve vztahu k zákonné úpravě, lze uvést, že znalost zákonné úpravy postavení, úkolů a členění ozbrojených sil ČR, jejich řízení, přípravu a vybavení vojenským materiálem (zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů), vzniku, změny, zániku a obsah služebního poměru vojáků z povolání (zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů), práva o povinnosti Vojenské policie (zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů), postavení a působnost Vojenského zpravodajství (zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů), je nedílnou součástí přípravy všech zaměstnanců v rezortu MO, včetně vojáků z povolání.

Ve vztahu k válečnému právu jako druhu mezinárodního veřejného práva, jehož předmětem je kontrola válečných konfliktů, kterými se rozumí právo na válku a právo ozbrojeného konfliktu, lze rovněž uvést, že mimořádná opatření (např. povolání vojáků v záloze k mimořádné službě, částečná a všeobecná mobilizace, pozastavení propuštění vojáků v činné vojenské službě, povolání předurčených vojáků v záloze), která s aktem vyhlášení válečného stavu Parlamentem ČR souvisejí (ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zákon č. 219/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 585/2004 Sb., branný zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů), jsou rovněž nedílnou součástí výcviku zaměstnanců v rezortu MO.

Jak je výše uvedeno znalost právních norem upravujících činnost vojenské správy a práva ozbrojeného konfliktu (mezinárodní humanitární právo), tedy oblast působnosti Ministerstva obrany, jsou v rezortu pravidelně školeni či procvičovány v rámci vojensko-odborné přípravy vojáků z povolání, vojáků v záloze a ostatních zaměstnanců v rezortu, a to podle jejich odbornosti. Dále jsou někteří zaměstnanci podle potřeby vysíláni do různých kurzů a seminářů pořádaných vzdělávacími agenturami nebo civilní právníckou fakultou. Za oblast vojenského školství lze uvést, že všichni studenti Univerzity obrany mají v současné době dva semestry právní vědy, kdy je jeden semestr věnován mezinárodnímu humanitárnímu právu a druhý všeobecnému právu, včetně výše uvedených zákonů vztahujících se k zajišťování obrany ČR, výstavby a použití ozbrojených sil ČR.